

Perspektywy współczesnej frazeologii polskiej. Wariantowość we frazeologii, pod red. P. Flicińskiego, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2011, ss. 103.

Książka *Perspektywy współczesnej frazeologii polskiej. Wariantowość we frazeologii* pod redakcją Piotra Flicińskiego – zbiór siedmiu artykułów poświęconych szczegółowym zagadnieniom teoretycznym i praktycznym związanym z problematyką wariantowości we frazeologii – stanowi kontynuację i dopełnienie wydanego dwa lata wcześniej tomu pt. *Perspektywy współczesnej frazeologii polskiej. Teoria. Zagadnienia ogólne* pod redakcją Stanisława Bąby, Krzysztofa Skibskiego i Michała Szczyszka. Obie pozycje opublikowano jako tomy pokonferencyjne, z zamierzeniem nadania im charakteru podręczników akademickich, to jest kompendiów rejestrujących aktualny stan badań w dziedzinie frazeologii. Cel ten udało się redaktorom i pomysłodawcom zrealizować znakomicie, przy jednoczesnym zachowaniu maksymalnego wyspecjalizowania (konferencja, organizowana cyklicznie co dwa lata przez Zakład Frazeologii i Kultury Języka Polskiej UAM i poświęcona wybranym problemom frazeologii i frazeografii, skupia wyłącznie wytrawnych ich badaczy).

Publikacja, mimo iż pomyślana jako podręcznik, nie narzuca konieczności lektury ciągłej, w kolejności poszczególnych rozdziałów, gdyż w rzeczywistości każdy z nich został zrealizowany w formie osobnego artykułu jednego autora:

- 1) Iwona Kosek, *Wariantowość zwrotów frazeologicznych a granice jednostki leksykalnej*;
- 2) Alicja Nowakowska, *Wariantowość porównań frazeologicznych*;
- 3) Jolanta Ignatowicz-Skowrońska, *Wariancja frazeologizmów na płaszczyźnie ich schematów walencyjnych (obserwacje z poziomu normy frazeologicznej)*;

- 4) Stanisław Koziara, *Problem wariantywności w opisie frazeologizmów pochodzenia biblijnego*;
- 5) Gabriela Dziamska-Lenart, *Leksykograficzne rozwiązania problemu wielokształtności związków frazeologicznych (w wybranych słownikach frazeologicznych języka polskiego)*;
- 6) Magdalena Puda-Blokesz, *Wariantywność mitologizmów frazeologicznych w świetle danych leksykograficznych*;
- 7) Monika Kącka-Rodak, *Sposoby notowania wariantywności związków frazeologicznych w powojennych słownikach ogólnych języka polskiego (na przykładzie frazeologizmów z komponentami serce i głowa)*.

Z drugiej strony – co oczywiste – zgromadzone w tomie teksty wzajemnie się dopełniają.

Pierwszy z nich, *Wariantywność zwrotów frazeologicznych a granice jednostki leksykalnej* Iwony Kosek, skupia się na kwestii związku pomiędzy wariantami frazeologicznymi (na przykładzie zwrotów frazeologicznych z wariantywnym komponentem czasownikowym) a nowymi jednostkami, które stopniowo się z nich wyodrębniają: „Celem rozważań jest spojrzenie na problem wariantywności z jednego tylko punktu widzenia – granicy (i możliwości jej wyznaczenia) między wariantami danej jednostki a wykształceniem się nowej jednostki leksykalnej” (s. 12). W teoretycznym wstępie Iwona Kosek najpierw odnosi zjawisko wariantywności do synonimii, a następnie dokonuje krótkiego przeglądu stanowisk badawczych (Andrzeja Marii Lewickiego i Danuty Buttler) dotyczących cech, jakimi – poza tożsamością znaczenia – warianty powinny się charakteryzować. Na tej podstawie ustala własną definicję: „jako warianty traktowane są związki frazeologiczne mające to samo znaczenie, konstrukcję i dystrybucję syntaktyczną oraz charakteryzujące się częściowym podobieństwem leksykalnym w planie wyrażania” (s. 11) i kontynuuje: „Przyjmuje się zatem, że warianty frazeologiczne nie różnią się semantycznie, ale mogą różnić się stylistycznie, pragmatycznie [...]. Uwzględnienie warunku podobieństwa leksykalnego w planie wyrażania oznacza, że nie są rozumiane jako warianty związku typu *ktoś narobił bigosu* i *ktoś*

nawarzył piwa” (s. 11). Należy ponadto dodać, że autorka nie uznaje za warianty odpowiedników aspektowych komponentu czasownikowego danego frazeologizmu; to samo dotyczy związków z imiesłowem lub rzeczownikiem odsłownym – są to derywaty.

W dalszej części, korzystając z odpowiednich źródeł leksykograficznych, Kosek analizuje słownikowe opisy dziesięciu wybranych związków frazeologicznych, by pokazać trudności wynikające z konieczności wyznaczania granic jednostek. Zaprezentowane przez nią tabelaryczne zestawienie doskonale oddaje różnice interpretacyjne w tym względzie, co tylko potwierdza tezę o nieistnieniu obiektywnych kryteriów wyodrębniania poszczególnych jednostek (s. 15). Pomimo to udaje jej się sformułować rodzaj uogólnienia: „Da się jednak zaobserwować pewne zjawisko (będące jednym z mechanizmów zmian w zasobie frazeologicznym), niestety, nieregularne i dlatego trudne w opisie: niewątpliwie nawet niewielki materiał przykładowy (mała kartoteka) wskazuje na tendencję do usamodzielniania się jednego z komponentów zwrotów – nominalnego lub przyimkowo-nominalnego [...]. Pierwszym etapem i sygnałem tego procesu jest zazwyczaj rozszerzanie klasy elementów czasownikowych łączących się z danym składnikiem nominalnym, synonimicznych wobec wyjściowego komponentu werbalnego lub bliskoznacznych. Rzadziej obserwujemy sytuację odwrotną – przekształcanie się pierwotnego wyrażenia w zwrot” (s. 15). W ten sposób przechodzi do próby odpowiedzi na pytanie o możliwości i sposoby rozgraniczania zwrotów z wariantywnym komponentem czasownikowym i frazeologizmów nieczasownikowych. Wykorzystując metodę Andrzeja Bogusławskiego i posługując się pojęciami klasy otwartej i zamkniętej, proponuje następujące rozwiązanie: „jeśli wymienne elementy werbalne (przy tożsamości znaczenia całości) dają się charakteryzować ogólnie (mają wspólny mianownik lub kilka wspólnych mianowników), można mówić nie o zwrocie, ale o wyrażeniu – charakter elementarny miałaby wówczas całość krótsza. Natomiast wtedy, gdy wymienne elementy trzeba wyliczyć (nie da się ich ująć w klasę otwartą), mamy do czynienia z wariantami i ze związkiem (związkami) o charakterze zwrotów” (s. 17). Badaczka stwierdza, że w praktyce, a przynajmniej w odniesieniu do zebranych we wspomnianej tabeli przykładów, należałoby mówić właśnie o ograniczeniu łączliwości jednostek niewer-

balnych (głównie wyrażen) zamiast o wariantywności zwrotów (zwraca przy tym uwagę na problem wyznaczania granic łączliwości).

W rozdziale drugim recenzowanej książki Alicja Nowakowska podejmuje problem wariantywności porównań frazeologicznych, przy czym koncentruje się na porównaniach równościowych, pomijając konstrukcje gradacyjne. Szczegółowe omówienie materiału poprzedza krótki wstęp teoretyczny o charakterze przeglądu ustaleń badawczych dotyczących zjawiska wariantywności we frazeologii (Buttler, Lewicki) oraz wariantywności porównań (Wysoczański, Krajewski) w kontekście pojęcia synonimii. Konstatuje: „Odróżnianie wariantów od synonimów opiera się przede wszystkim na pojęciu obrazowości. Jeśli jej charakter się nie zmienia, mówi się o wariacie, jeśli zaś porównanie odwołuje się do odmiennego obrazu – chodzi o synonim” (s. 25). Pojęcie obrazowości – jako nieprecyzyjne – nie stanowi tu jednak skutecznego narzędzia, toteż wariantywność odnosi Nowakowska do zjawisk fonetycznych i gramatycznych, nie zaś leksykalnych. W dalszej kolejności formułuje definicję porównania frazeologicznego (znaną z wcześniejszych jej prac), za które uznaje „konstrukcję wielowyrzową, odtwarzalną, składającą się z trzech elementów – członu porównywanego (*comparandum*), członu porównującego (*comparatum*) połączonych wyrazem spajającym (koniunktor)” (s. 26) oraz zaznacza, że wśród porównań istnieją takie, w których podstawa porównania (*tertium comparationis*), tj. wspólna cecha obu członów, została wyrażona wprost (np. *oczy błękitne jak chabry*), a także takie, których podstawa jest ukryta (*oczy jak gwiazdy, dziewczyna jak malina*). Wyróżnia ponadto quasi-porównania, tj. jednostki składające się z podstawy porównania, koniunktora i członu porównującego lub tylko koniunktora i członu porównującego, które to jednostki w tekście wymagają dopełnienia poprzez wprowadzenie osobowego bądź nieosobowego *comparandum* (np. *głupi jak but*).

Następnie, nawiązując do pojęcia wariantywności w obrębie komparacji, wyodrębnia Nowakowska dwie podstawowe grupy wariantów: warianty gramatyczne (fonologiczne, fleksyjne, składniowe) oraz warianty leksykalne. Do typu pośredniego zalicza warianty słowotwórcze. Jeśli chodzi o warianty gramatyczne i słowotwórcze, to – jak zauważa – nie budzą one większych wątpliwości; problem pojawia się w sytuacji wzbogacenia składu leksykalnego porównania bądź wymiany leksemu. W tym miejscu powołuje się na badania Włodzi-

mierza Wysoczańskiego, który wyróżnia cztery typy możliwych wymian, nieprowadzących do powstania odrębnej jednostki frazeologicznej (s. 28), po czym z tym ujęciem polemizuje, zastrzegając, że: „O wariantach frazeologicznych możemy [...] mówić jedynie wtedy, gdy komponent jednostki frazeologicznej jest zastępowany przez leksem o znaczeniu synonimicznym, np. *oczy jak chabry – oczy jak bławatki, jeździ jak szaleniec – jeździ jak wariat*. Przynależność do jednego pola znaczeniowego lub pozostawanie w relacji hiponimiczno-hiperonimicznej nie jest tu wystarczającym kryterium” (s. 28). Jak zaznacza Nowakowska: „Warianty leksykalne porównań frazeologicznych mogą cechować się wymiennością różnych komponentów jednostki: członu porównywanego, członu porównującego, *tertium comparationis*, a także koniunktora” (s. 29). Do każdej z tych sytuacji po kolei ustosunkowuje się – używając konkretnych przykładów – by w podsumowaniu sformułować tezę o tym, iż w wypadku ustalania inwariantu porównania frazeologicznego (co jest zadaniem bardzo trudnym) należałoby powoływać się raczej na badania statystyczne. Ponadto badaczka postuluje posługiwanie się terminem *wariant podstawowy*, nie – *inwariant*.

W rozdziale trzecim, autorstwa Jolanty Ignatowicz-Skowrońskiej, została poruszona problematyka łączliwości frazeologizmów z kontekstem minimalnym, które to zjawisko nazywa autorka wariantywnością (bądź wariacją) walencyjną. Swoje obserwacje prowadzi z punktu widzenia normy frazeologicznej (utrwalonej w *Słowniku frazeologicznym współczesnej polszczyzny* Stanisława Bąby i Jarosława Liberka), nie biorąc pod uwagę uzusu. Jeśli chodzi o rozwiązania terminologiczne, to odwołuje się do ustaleń Stanisława Bąby i formułuje – w odniesieniu do omawianego przez siebie zjawiska – postulat, by: „mianem wariacji wewnętrznej frazeologizmu wielokształtnego określać zjawisko alternowania tegoż frazeologizmu pod względem fonetycznym, morfologicznym, leksykalnym bądź w zakresie wyrazów funkcyjnych, a powstałe w jego wyniku formy nazywać wariantami wewnętrznymi frazeologizmu wielokształtnego” (s. 34). Zauważa też, że wariantywność walencyjną i warianty walencyjne można, przez analogię, określić mianem wariantywności zewnętrznej i wariantów zewnętrznych. Badaczka zaznacza, że alternatywną łączliwością z kontekstem minimalnym charakteryzują się tylko niektóre frazeologizmy, przy czym są one – z drugiej strony – dość liczne. Mowa

tu zarówno o frazeologizmach jednokształtnych, jak i wewnętrznych wariantach frazeologizmów wielokształtnych, wreszcie – także o frazeologizmach polisemantycznych (przy czym ewentualna wariantowość walencyjna dotyczy w tym wypadku najczęściej tylko jednego ze znaczeń). W ten sposób wprowadza definicję wariantów walencyjnych, za które uznaje: „alternatywne wzorce połączeń z kontekstem minimalnym tylko identycznych znaczeniowo frazeologizmów jednokształtnych lub identycznych znaczeniowo i formalnie wariantów wewnętrznych frazeologizmów wielokształtnych” (s. 37). W części analitycznej artykułu Ignatowicz-Skowrońska omawia i klasyfikuje zebrane przykłady związków frazeologicznych o alternatywnych schematach walencyjnych (ponad 200 jednostek), posługując się kryteriami wyróżnionymi przez Stanisława Bąbę: semantyczno-selekcyjnym, syntaktyczno-kwantytywnym i morfologiczno-kategorialnym. Wśród wyodrębnionych przez autorkę podtypów odmianek walencyjnych najliczniejszą grupę stanowią „warianty walencyjne motywowane czynnikiem semantyczno-selekcyjnym, charakteryzujące się alternatywną łączliwością w zakresie rzeczowników osobowych lub nieosobowych” (s. 38).

W kolejnym, czwartym rozdziale, autorstwa Stanisława Koziary, zostało przedstawionych kilka wniosków wypływających z analizy opisów frazeologizmów pochodzenia biblijnego ze względu na istniejące w tak ograniczonym tematycznie zasobie jednostki wariantywne (za podstawę materiałową posłużył tu słownik Jana Godynia *Od Adama i Ewy. Mały słownik biblizmów języka polskiego*; okazało się, że około 150 jednostek, tj. 42% zbioru, odznacza się wielokształtnością). Ogólnie rzecz biorąc, ze względu na mechanizmy alternacji, zasób biblizmów nie wyróżnia się na tle pozostałych tematycznych warstw frazeologii – mowa tu o „zespoleniach, w których wymiennosc obejmuje nierelevantne dla statusu danej jednostki zjawiska” (s. 49), takie jak: zmiana szyku komponentów (*kainowe plemię – plemię kainowe*), różnice w użyciu leksykalnych wykładników składniowych relacji między komponentami związku (*kamień młyński u szyi – na szyi*), fakultatywność w obrębie kategorii morfologicznej (*hiobowa wieść – hiobowe wieści*), wymiennosc ekwiwalentnych semantycznie i stylistycznie leksemów (*kraj – ziemia – kraina mlekiem i miodem płynąca*), pominięcie niekonstytutywnego komponentu bądź komponentów

(Duch wprowadzie ochoczy, ale ciało mdłe – Duch ochoczy, ale ciało mdłe).

W związku natomiast z zamierzeniem wskazania zjawisk swoistych w tym względzie, Koziara słusznie zwraca uwagę przede wszystkim na to, że: „W przeciwieństwie do innych zasobów, biblizmy frazeologiczne funkcjonują niejako w podwójnym obszarze tekstowym” (s. 51), to znaczy – zarówno w różnorodnych przekładach Biblii na język polski, jak i w przestrzeni pozabiblijnej języka potocznego, literackiego, mediów itd. – i to tutaj można mówić o wariantowości, podczas gdy w wypadku przekładów: „Wielokształtność owych realizacji tylko pozornie wydaje się bliska zjawisku wariacji, faktycznie stanowiąc jedynie zbiór ekwiwalentów przekładowych, których zmienne formy są częściowo zdeterminowane bądź to historycznie, bądź też przez obraną technikę translacji” (s. 52).

Piąty, bardzo obszerny szkic Gabrieli Dziamskiej-Lenart dotyczy relacji pomiędzy teoretycznymi założeniami frazeologów na temat istoty zmiennej struktury formalnej frazeologizmów a praktyką frazeograficzną (na podstawie wybranych współczesnych słowników frazeologicznych języka polskiego). Zaczyna autorka od przedstawienia kilku najważniejszych i przy tym – skrajnie odmiennych – poglądów różnych badaczy na zagadnienie wariantowości: powołuje się kolejno na ustalenia Danuty Buttler, Andrzeja Marii Lewickiego i Danuty Rytel. Następnie wprowadza odpowiednie rozróżnienia definicyjne: „Związki frazeologiczne, w których zachodzą wymiany fonologiczne, syntaktyczne, fleksyjne, morfologiczne, niepowodujące zmian znaczeniowych, będziemy określać – zgodnie z dotychczasową tradycją – mianem frazeologicznych wariantów gramatycznych. Związki, w których zachodzą wymiany komponentów leksykalnych (w obrębie gniazda synonimicznego lub pola semantycznego sytuacyjnego oraz wymiany ilościowe), określamy jako frazeologiczne warianty leksykalne. Natomiast związki frazeologiczne zawierające wspólne elementy leksykalne i strukturalne, ale różniące się komponentami leksykalnymi, niezwiązanymi żadnymi relacjami semantycznymi, uznajemy za jednostki synonimiczne” (s. 59).

Dążąc do uchwycenia i scharakteryzowania tendencji dominujących w leksykograficznym opisie frazeologizmów wielokształtnych, wskazuje autorka nie tylko na różnice w poszczególnych ujęciach; znajduje też liczne podobieństwa, jak choćby sposób notowania kom-

ponentów fakultatywnych frazeologizmów, które zawsze są zapisywane w nawiasie. Niektóre z owych tendencji wprost krytykuje, jak w wypadku – zilustrowanego licznymi przykładami – zabiegu łączenia w jednym artykule hasłowym związków bliskoznacznych, ale różniących się typem obrazowania i niemających elementów tożsamy w planie wyrażania: „Powyższe przykłady świadczą wymownie o pewnej niefrasobliwości autorów w ustalaniu postaci hasłowej frazeologizmów zamieszczonych w słowniku” (s. 71). Podsumowując swe rozważania, Dziamska-Lenart podkreśla wieloaspektowość i złożoność zjawiska wielokształtności związków frazeologicznych, które nastęrcza wiele trudności natury teoretycznej i praktycznej (technicznej), wynikających przede wszystkim z konieczności ustalenia postaci hasłowej frazeologizmu i umieszczenia go w siatce haseł, przy czym: „Wybór postaci hasłowej frazeologizmu nie może być przypadkowy. Od frazeografów wymaga się, by zanotowane w słowniku frazeologizmy były jednostkami systemowymi (a nie tekstowymi aktualizacjami), dlatego autorzy słowników muszą podjąć wiele konkretnych decyzji w kwestii wyodrębnienia postaci inwariantowych” (s. 76).

W szóstym, niedługim i analitycznym rozdziale Magdalena Puda-Blokesz zajmuje się kwestią wariantywności mitologizmów frazeologicznych w kontekście sposobów opisu leksykograficznego tych jednostek (na podstawie dzieł wydanych w XX i XXI wieku). Ze względu na to, iż zasób mitologizmów stanowi bardzo specyficzną warstwę tematyczną frazeologii, rozpoczyna autorka od sformułowania definicji frazeologicznego wariantu mitologicznego, za który uznaje „jednostkę mającą względem postaci konstytutywnej (tzw. inwariantu) tożsamy komponent mitologiczny, identyczną eksplikację oraz tę samą motywację mitologiczną” (s. 82) i kontynuuje: „Do grupy wariantów jednego mf, zgodnie z wyżej wspomnianymi kryteriami, należałoby zatem zaliczyć realizacje będące względem inwariantu w 3 relacjach tożsamości: strukturalnej, znaczeniowej i motywacyjnej” (s. 82). Słusznie zwraca przy tym uwagę na to, że próba ustalania danego inwariantu – zwłaszcza na podstawie materiału słowników z XX i XXI wieku – byłaby niezwykle trudna, toteż, zgodnie z jej ustaleniami, „za prototyp można by uznać jedną z odmianek mf, która została odnotowana w swej niezmiennej postaci w jak największej liczbie poddanych ekscerpcji słowników, czyli najczęściej przywoływany wariant leksykograficzny” (s. 83). Szczególnie podkreśla rolę

tw. komponentu mitologicznego, konstytutywnego dla grupy wariantów danego frazeologizmu, a następnie charakteryzuje zaobserwowane przez siebie typy alternacji, wyróżniając alternacje na poziomie leksykalnym (takie jak: derywacja wymienna czy derywacja ujemna i dodatnia) bądź na poziomie wewnątrzleksykalnym (takie jak: zmiana aspektu członu werbalnego, zmiana liczby gramatycznej członu nominalnego, wymiana form rzeczownikowych na przymiotniki odrzeczownikowe, zapis komponentu mitologicznego małą lub wielką literą). Następnie wymienia kilka mitologizmów o sporej liczbie wariantów, wśród nich takie oto jednostki: *uprzątnąć stajnię Augiasza*, *odradzać się (jak Feniks) z popiołów*, *wzrok bazyliuszka*, *beczka Danaid*, *syzyfowa praca*.

Z punktu widzenia formalnej charakterystyki zebranego przez Pudę-Blokesz materiału, okazuje się, że połowę mitologizmów frazeologicznych stanowią wyrażenia (i to one są niejako ośrodkiem tej warstwy tematycznej frazeologii), jednak to zwroty częściej ulegają wariacji frazeologicznej – zapewne jako mniej utrwalone.

W dalszej kolejności autorka zauważa, iż brak wyraźnych rozstrzygnięć w zakresie wariantowości frazeologicznej to istotny problem ogólny leksykografii, który powoduje, że „w obrębie słowników (zarówno tych ogólnych, jak i specjalistycznych) uwidacznia się rozproszenie materii spokrewnionej semantycznie i należącej do rodziny motywowanej tym samym mitem” (s. 87), co skutkuje niepotrzebnym mnożeniem haseł. Swe rozważania kończy postulatem zwiększenia konsekwencji w zakresie notowania mitologizmów frazeologicznych – te, jej zdaniem, „powinny być skupione w jednym miejscu, by nie zaburzać ich powiązań genetycznych, formalnych i znaczeniowych” (s. 88).

Ostatni rozdział, autorstwa Moniki Kąckiej-Rodak, został poświęcony zagadnieniu sposobów notowania wariantowości związków frazeologicznych w powojennych słownikach ogólnych języka polskiego. Zgodnie z poczynionym we wstępie zastrzeżeniem – tekst ma charakter analizy wspomnianego problemu na podstawie kilku przykładów z kręgu frazeologii somatycznej, a konkretnie – związków z komponentami *serce* i *głowa* (*mieć miękkie serce*, *mieć serce miękkie jak wosk*, *być człowiekiem miękkiego serca*, *człowiek z głową* oraz *mieć głowę do czegoś*), nie pretenduje natomiast do pełnej typologii sposobów notowania wariantowości w słownikach ogólnych. W toku

analizy porównawczej autorka stara się uwzględnić takie aspekty, jak: 1) związek pomiędzy teoretycznymi założeniami co do definicji wariantu a praktyką leksykograficzną, 2) sposoby notowania wariantów w poszczególnych dziełach leksykograficznych wynikające z ich rozumienia, 3) granica pomiędzy wariantem frazeologicznym a nową jednostką. Uwaga o tym, iż – być może – wymagania stawiane teoretycznie wariantom są, zwłaszcza w świetle praktyki leksykograficznej, zbyt rygorystyczne – jest jedną z najciekawszych, które się tu pojawiają; zostaje zresztą powtórzona w podsumowaniu: „Można też się zastanowić nad przyjęciem mniej rygorystycznych kryteriów stawianych wariantom. Wydaje się, że w wypadku związków frazeologicznych notowanych w słownikach ogólnych jako szeregi wariantów najważniejsza jest tożsamość znaczenia globalnego, natomiast skład leksykalny, szyk komponentów i schemat składniowy są wobec tej tożsamości znaczeniowej drugorzędne” (s. 102).

Uchybieniem, którego – po wnikliwej lekturze całego tomu – nie sposób nie skomentować, zwłaszcza w kontekście najwyższego poziomu naukowej publikacji, są drobne błędy redakcyjne (typu: „Duże różnice pomiędzy słownikami zaznaczają się przy odnotowywaniu frazeologizmów, których komponenty mogą przybierać formy liczby pojedynczej i mnogiej” – s. 74, „Konsekwencją takiego rozwiązania jest zatarcie znaczeniowej i formalnej bliskości tych związków” – s. 102) bądź niefortunne, biorąc pod uwagę normę wzorcową języka polskiego, doboru leksykalne (użycie wyrazów: *ilość* w znaczeniu ‘wielkość tego, co może być liczone’ – s. 10; *wyławianie* zamiast, lepiej: *ekscerpowanie* – s. 17; występowanie konstrukcji pleonastycznych i tautologicznych: „okresów czasowych” – s. 31, „w sposób jasny i oczywisty” – s. 31; powtórzenia: „Na podstawie dotychczasowych obserwacji oraz prób opisu można pokusić się o próbę” – s. 49). Nie umniejsza to jednak – co usilnie podkreślam – wartości recenzowanej książki, którą bezwzględnie należy polecać zwłaszcza studentom kierunków filologicznych zainteresowanym naukowo tematyką frazeologiczną.

Beata Jezierska

O Autorce

Beata Jezierska - doktorantka w Zakładzie Frazeologii i Kultury Języka Polskiego Instytutu Filologii Polskiej UAM. W kręgu jej zainteresowań sytuują się przede wszystkim zagadnienia związane z badaniami słownictwa, zwłaszcza najnowszego (spora część studiów poświęciła tematyce innowacji leksykalnych w prasie), a także związki frazeologiczne w przekładzie literackim współczesnej prozy francuskiej.
E-mail: beatrice@amu.edu.pl

